

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**Министър на здравеопазването**

Изх. № 02-01-30 / 27.02.2019

ДО**Д-Р ДАНИЕЛА ДАРИТКОВА****ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА****ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ****В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Към Ваш изх. № КЗ-933-10-7 от 04.02.2019 г.

Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА****ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,****БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ****В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Към Ваш изх. № КРП-953-04-4 от 04.02.2019 г.

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 954-01-5, внесен в Народното събрание на 01.02.2019 г. от н. п. Валери Симеонов и група народни представители.

УВАЖАЕМА ДОКТОР ДАРИТКОВА,**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕСЕЛИНОВ,**

Министерството на здравеопазването подкрепя предложенията от н. п. Валери Симеонов и група народни представители Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, № 954-01-5, внесен в Народното събрание на 01.02.2019 г.

С предложенията Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето се предлага да се разшири забраната за тютюнопушене в закритите обществени места (чл. 56) и на някои открити обществени места (чл. 56а), като се регламентира забрана за пушене на тютюневи изделия и изделия за водна лула, несъдържащи тютюн.

С направеното предложение в забраната ще се обхване пушенето на тютюневи изделия (по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия това са изделия, които могат да бъдат консумирани и са съставени дори и частично от тютюн), както и пушенето на изделия за водна лула, несъдържащи тютюн. В последната категория – „изделия за пушене, различни от тютюневи изделия“, се включват изделия на базата на растения, билки или плодове, които не съдържат тютюн, както и растения и вещества, забранени със Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, и които може да бъдат консумирани чрез процес на горене). С разширяване на понятието за изделия, свързани с тютюневите изделия с изделия за пушене на база растения, билки, плодове или комбинация от други форми, различни от тютюн, предназначени за употреба с водна лула и несъдържащи растения и вещества, забранени със Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, забраната за пушене ще обхване и т.нар. водна лула (наргиле).

В заключителните разпоредби на законопроекта се предлага изменение и в Закона за закрила на детето (чл. 5б, ал. 3), а именно въвеждането на забрана за предлагането и продажбата на деца освен на алкохолни напитки и тютюневи изделия, също така и на изделия, свързани с тютюневите изделия, като тук се включват и изделията за водна лула, несъдържащи тютюн.

Считам, че с предложените текстове в законопроекта ще се постигне по-висока защита здравето на населението и в частност здравето на децата и подрастващите, чрез предприемането на законодателни, административни и други мерки по отношение на ограничаване употребата на тютюневи изделия и на изделия за водна лула, несъдържащи тютюн, както и на предлагането и продажбата на деца на тютюневи изделия, електронни цигари, контейнери за многократно пълнене, течности, съдържащи никотин, изделия за пушене, различни от тютюневи изделия и изделия за водна лула, несъдържащи тютюн.

Във връзка с гореизложеното Ви уведомявам, че през 2017 г. в Министерство на здравеопазването беше създадена със заповед междуведомствена работна група, която да изготви предложения за промени в нормативни документи, засягащи регулацията на употребата и разпространението на растителни смеси за пушене с водна лула (наргиле). В рамките на работната група бяха идентифицирани нормативни актове (Закон за здравето; Закон за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия; Закон за закрила на детето и Закона за акцизите и данъчните складове), засягащи регулацията на употребата от непълнолетни лица и разпространението на растителни смеси за пушене на наргиле, като също така бяха изгответи предложения за промени в съответните нормативни документи.

В Закон за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия и Закона за акцизите и данъчните складове предложенията от работната група бяха приети и влязоха в сила от 01.02.2018 г.

По отношение на Закона за здравето през 2018 г. от страна на Министерство на здравеопазването бяха предприети действия за цялостна ревизия на тестовете, засягащи не само ограничаване на тютюнопушенето. В края на 2018 г. проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето беше публикуван на обществено обсъждане. Към настоящия момент проекта на ЗИД на 33 е в процес на окончателно оформяне на мотивите и даване на становища от компетентните дирекции по отношение на предложенията, получени след общественото обсъждане.

Във връзка с предложенията, посочени в чл. 29 от Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето, свързани с дейността на здравните медиатори се предлага регламентиране на дейността на здравните медиатори.

След общественото обсъждане, инициирано от Министерство на здравеопазването в края на 2018 г. постъпи съществено допълнение към горепосочените предложения от Българския лекарски съюз. Допълнението, засяга ал. 2 от текста в чл. 29 и е със следната редакция:

„Дейността на общините по провеждане на политики в областта на здравната профилактика сред уязвими групи от населението и на лекарите при и по повод на предоставяната медицинска помощ се подпомагат от здравни медиатори“.

Министерство на здравеопазването приема мотивите посочени от Българския лекарски съюз, че здравните медиатори следва да подпомагат основно дейността на лекарите при осъществяване на медицински дейности, наред с подпомагане на дейността на общините по провеждане на политики в областта на здравната профилактика сред уязвими групи от населението.

Принципно понятието „здравен медиатор“ се въвежда за първи път с приетата от Министерския съвет Здравна стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етническите малцинства (2005 – 2015 г.). Позицията на здравния медиатор е залегнала и в частта „Здравеопазване“ на Националната стратегия за интегриране на ромите (2012 – 2020), приета от Народното събрание. Здравните медиатори са включени като основно действащо звено и в редица други стратегически документи и програми, като Националната програма за закрила на детето и Националната стратегия за демографско развитие, Тригодишния план за действие за изпълнението на Националната програма за развитие: България 2020. Функциите на здравния медиатор, съгласно тези документи са свързани с провеждането на беседи за повишаване на здравната култура, включително семайно планиране, съдействие на общопрактикуващите лекари за повишаване на имунизационния обхват, извършване на патронаж на млади майки, бременни, хора с хронични заболявания и др. Дейността на здравните медиатори в страната (230 в 113 общини през 2018 г.) е важна за постигане на целите, заложени в стратегическите документи за интеграция на ромите, за осигуряване на достъп до навременна и качествена медицинска помощ и профилактика,

повишаване на здравната култура и включването на повече хора от уязвими общиности в здравноосигурителната система. Ключова е ролята на здравните медиатори и в имунизационните кампании сред уязвимите групи. Пример за това е успешното справяне с епидемията от морбили през 2010 г.

С предложените допълнения в Закона за здравето ще се регламентира дейността на здравния медиатор. По този начин ще се постигне устойчивост на развитието на професията на здравния медиатор, нормативно регламентиране на необходимите за професията професионални компетентности, знания и умения, които здравните медиатори трябва да притежават, както и механизми за проследяване и оценка на ефективността от подкрепата, която те оказват.

Нормативното регламентиране на дейността на здравния медиатор ще допринесе за утвърждаване на модела за здравните медиатори на регионално ниво и изпълнението на политиката на промоция на здраве и профилактика на болестите сред уязвимите групи от населението.

КИРИЛ АНАНIEВ

Министър на здравеопазването

